Euro czy złoty: co dałoby Polsce euro?

Euro dałoby Polsce handel bez ryzyka kursowego z głównymi partnerami, ale odebrałoby własną politykę pieniężną; dziś 43% Polaków jest za, a 56% przeciw.

To jedna z tych decyzji, w których obie strony mają poważne argumenty.

Gdzie jest dziś Polska

Polska zobowiązała się w traktacie akcesyjnym, że przyjmie euro, gdy spełni warunki, ale nie wyznaczono żadnego terminu. Od 1 stycznia 2026 roku, gdy dołączyła Bułgaria, euro używa 21 państw Unii.

Europejski Bank Centralny co dwa lata sprawdza, czy kraje spoza strefy są gotowe. W raporcie z czerwca 2026 roku Polska nie spełniła większości kryteriów. Inflacja wynosiła 2,9% przy wartości referencyjnej 2,7%, długoterminowe stopy procentowe – 5,4% przy wartości referencyjnej 5,1%. Deficyt sektora finansów publicznych sięgnął w 2025 roku 7,3% PKB i Polska jest objęta procedurą nadmiernego deficytu. Dług, 59,7% PKB, mieścił się tuż poniżej limitu 60%. Złoty nie uczestniczy w mechanizmie kursowym ERM II, przez który trzeba przejść przed przyjęciem euro.

Jest jeszcze przeszkoda prawna. Artykuł 227 Konstytucji daje Narodowemu Bankowi Polskiemu wyłączne prawo emisji pieniądza. Bez zmiany konstytucji – dwiema trzecimi głosów w Sejmie i bezwzględną większością w Senacie – euro w Polsce nie wejdzie. Rząd nie zamierza tego zmieniać. Minister finansów Andrzej Domański mówił w styczniu 2026 roku, że nie widzi „mocnego powodu, by rezygnować z własnej waluty".

Co daje złoty

Własne stopy procentowe. Rada Polityki Pieniężnej ustala je z myślą o polskiej gospodarce. W strefie euro decyduje o nich Rada Prezesów EBC dla całej strefy, a gospodarka, która rozwija się szybciej od średniej, może dostać stopy niedopasowane do swoich potrzeb.

Kurs jako amortyzator. Gdy przychodzi kryzys, złoty może osłabnąć, co pomaga eksporterom. Zwolennicy złotego przypominają 2009 rok: Polska była wtedy jedynym państwem Unii, którego PKB wzrósł – o 2,6%, gdy gospodarka UE skurczyła się o 4,3%. O to, ile w tym zasługi waluty, a ile innych czynników, ekonomiści się spierają.

Symbol. Dla wielu Polaków złoty jest częścią suwerenności, a nie tylko środkiem płatniczym. To argument polityczny, ale realny.

Co dałoby euro

Handel bez ryzyka kursowego. Około 59% polskiego eksportu towarów trafia do strefy euro, a sam niemiecki rynek to 26,9%. Firmy, które zarabiają w euro, a płacą w złotych, przestałyby się martwić wahaniami kursu i kosztami jego zabezpieczania.

Udział w decyzjach. Dziś decyzje EBC wpływają na Polskę, bo strefa euro jest jej głównym rynkiem, ale Polska ich nie współtworzy. Po wejściu do strefy prezes NBP zasiadałby w Radzie Prezesów EBC.

Tańszy kredyt – na to liczą zwolennicy, bo w strefie euro stopy procentowe ustala się dla dużego, stabilnego obszaru. Ten efekt zależy jednak od tego, czy Polska utrzyma dyscyplinę budżetową, z którą dziś ma kłopot.

Obawa przed skokiem cen okazuje się w danych większa niż sam efekt. W Chorwacji, która przyjęła euro w 2023 roku, Eurostat ocenił wpływ zmiany waluty na styczniową inflację na 0,04–0,18 punktu procentowego. Zaokrąglenia dotyczą jednak głównie drobnych usług kupowanych codziennie, więc ludzie odczuwają je mocniej, niż pokazują średnie.

Co myślą Polacy

Poparcie spada. W badaniu Flash Eurobarometr z kwietnia i maja 2026 roku 43% Polaków było za wprowadzeniem euro, a 56% przeciw. 37% chciałoby, żeby nie nastąpiło to nigdy, a 77% uważa, że Polska nie jest gotowa. W Standardowym Eurobarometrze unię walutową z euro popierało wiosną 2026 roku 38% Polaków, pół roku wcześniej 45%.

Bilans

Euro nie jest dziś w Polsce tematem praktycznym: Polska nie spełnia kryteriów, nie ma większości konstytucyjnej ani poparcia społecznego. Polska gospodarka i tak jest jednak związana ze strefą euro, bo tam trafia większość eksportu. O tym, czy kiedyś zamienić złotego na euro, zdecydują Polacy, a w praktyce – większość konstytucyjna w Sejmie i Senacie.

Wszystkie pytania →

CZĘSTE PYTANIA

Czy Polska musi przyjąć euro?

Formalnie tak, ale bez terminu. W traktacie akcesyjnym Polska zgodziła się wejść do strefy euro, gdy spełni warunki, i do tego czasu ma status państwa z derogacją. Termin zależy od tego, kiedy Polska spełni kryteria i czy zdecyduje się wejść do mechanizmu kursowego ERM II.

Czy Polska spełnia kryteria przyjęcia euro?

Nie. Według raportu EBC z czerwca 2026 roku inflacja (2,9%) i długoterminowe stopy procentowe (5,4%) były powyżej wartości referencyjnych, deficyt wyniósł w 2025 roku 7,3% PKB, złoty nie jest w ERM II, a polskie prawo, w tym art. 227 Konstytucji, nie jest zgodne z wymogami.

Ilu Polaków chce euro?

Mniejszość. W badaniu Flash Eurobarometr wiosną 2026 roku 43% Polaków było za wprowadzeniem euro, a 56% przeciw; 37% chciałoby, żeby nie nastąpiło to nigdy. W Standardowym Eurobarometrze z tego samego okresu unię walutową z euro popierało 38% Polaków.

Czy po wprowadzeniu euro ceny skoczą?

Doświadczenie Chorwacji, która przyjęła euro w 2023 roku, pokazuje efekt niewielki: według Eurostatu zmiana waluty podniosła styczniową inflację o 0,04–0,18 punktu procentowego. Ludzie odczuwają to jednak mocniej, bo zaokrąglenia najbardziej widać w drobnych, codziennych wydatkach.

Kto decyduje o wprowadzeniu euro w Polsce?

Sejm i Senat. Artykuł 227 Konstytucji daje Narodowemu Bankowi Polskiemu wyłączne prawo emisji pieniądza, więc bez zmiany konstytucji euro nie wejdzie. Potrzeba do tego dwóch trzecich głosów w Sejmie i bezwzględnej większości w Senacie. Rząd nie widzi dziś powodu, by zmieniać walutę.

ŹRÓDŁA

- EUR-Lex: Akt przystąpienia z 2003 roku, art. 4 (2003) – nowe państwa uczestniczą w unii gospodarczej i walutowej od dnia przystąpienia jako państwa z derogacją
- EBC: Raport o konwergencji, czerwiec 2026 (2026) – Polska: inflacja HICP 2,9% przy wartości referencyjnej 2,7%; deficyt 7,3% PKB w 2025 roku, procedura nadmiernego deficytu od 2024 roku; dług 59,7% PKB; długoterminowa stopa procentowa 5,4% przy wartości referencyjnej 5,1%; złoty poza ERM II, kurs 4,241 zł za euro 17 czerwca 2026 roku; art. 227 Konstytucji i ustawa o NBP niezgodne z traktatami
- Konstytucja RP (1997) – art. 227 ust. 1: NBP ma wyłączne prawo emisji pieniądza; art. 235 ust. 4: zmiana konstytucji większością 2/3 w Sejmie i bezwzględną większością w Senacie
- Konstytucja RP, art. 227 ust. 5–6 (1997) – organami NBP są prezes, Rada Polityki Pieniężnej i zarząd; RPP ustala założenia polityki pieniężnej
- Komisja Europejska: Flash Eurobarometr 583, wprowadzenie euro w państwach spoza strefy (2026) – badanie 17 kwietnia–4 maja 2026 roku, Polska n=1001: 43% za, 56% przeciw, 37% „nigdy", 77% uważa, że Polska nie jest gotowa
- Komisja Europejska: Standardowy Eurobarometr 105 (2026) – wiosna 2026 roku: unię gospodarczą i walutową z euro popiera 38% Polaków, 57% jest przeciw; Standardowy Eurobarometr 104 – Polska (2025) – jesień 2025 roku: 45%
- Polskie Radio: Domański dla „Financial Times" (2026) – 26 stycznia 2026 roku: „Nie widzimy mocnego powodu, by rezygnować z własnej waluty"
- Eurostat: nama_10_gdp, wzrost realnego PKB w 2009 roku (2026) – Polska +2,6%, jako jedyne państwo UE na plusie; UE-27 –4,3%
- Eurostat: Comext, eksport Polski w 2025 roku (2026) – eksport towarów 366,5 mld euro, ok. 59% do strefy euro (21 państw), 26,9% do Niemiec (obliczenie z danych Eurostatu)
- Eurostat: The impact of the euro changeover on Croatian HICP (2023) – wpływ zmiany waluty na inflację w styczniu 2023 roku: 0,04–0,18 punktu procentowego
- EBC: Bulgaria joins the euro area (2026) – od 1 stycznia 2026 roku euro w 21 państwach UE
- EBC: Rada Prezesów (2026) – w Radzie Prezesów zasiadają członkowie Zarządu EBC i prezesi banków centralnych państw strefy euro